

► Verslag van de vergadering

6 juli 2016

Begeleidingscommissie - Vergadering van 6 juli 2016

Aanwezige leden:

- kabinet JAMBON
- kabinet JAMBON
- AD Civiele Veiligheid
- AD Civiele Veiligheid
- AD Civiele Veiligheid
- AD Civiele Veiligheid
- federale dienst van de gouverneur van Antwerpen
- federale dienst van de gouverneur van Henegouwen
- Vlaams Gewest
- Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Brandweervereniging van Vlaanderen
- *Fédération royale des corps de sapeurs-pompiers de Belgique*
- Raad van Zonecommandanten Vlaanderen
- *Commission des commandants de zone francophones et germanophones*
- Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers
- *Association des pompiers volontaires francophones et germanophones de Belgique*
- KCCE

1. Goedkeuring van het verslag van de vergadering van 11 mei 2016

Het verslag wordt goedgekeurd mits volgende aanpassingen aangebracht worden:

- Pagina 2, 1ste alinea: in de laatste zin wordt het laatste deel van de zin, vanaf « maar heeft uiteindelijk » geschrapt.
- Pagina 8, 1ste alinea: in de zin « De vertegenwoordiger van de gouverneur van Henegouwen geeft aan dat de situatie voor de hervorming zeer verschillend was in de brandweerdiensten », worden de woorden « in de brandweerdiensten » vervangen door de woorden « van brandweerdienst tot brandweerdienst ».
- Pagina 11, de laatste alinea wordt vervangen door wat volgt: « Op de vraag of de implementeringscriteria van de eenheden van de CB vastgelegd zullen worden in een koninklijk besluit, wordt geantwoord dat de criteria vastgelegd zullen worden door de ministerraad, maar dat de locatie van de eenheden vastgelegd zal worden in een koninklijk besluit. »

2. Opvolging van de besprekingen van de commissie

2.1. Werkgroep « Meerkost »

De vertegenwoordiger van de minister geeft feedback over de vergadering van de WG van 16 juni laatstleden:

Er werd afgesproken om in 2 fasen te werken:

- eerst de meerkost bepalen die verbonden is aan het statuut van het operationeel personeel: tegen eind 2016

- in tweede instantie de kost bepalen die verbonden is aan het aspect « administratie van de zone » en de werkings- en investeringskosten.

Uit de besprekingen blijkt dat er 2 manieren zijn om de zaken aan te pakken om de meerkost te bepalen die verbonden is aan het statuut van het operationeel personeel:

- optie 1 (kabinet): de wedde « oud statuut » en « nieuw statuut » van elke brandweerman die gekozen heeft voor het nieuwe statuut vergelijken;

- optie 2 (BVV): de oude weddeschalen en de nieuwe weddeschalen vergelijken + de globale geïndexeerde cijfers van 2012, 2013 en 2014 vergelijken met 2015 om de uurkost per brandweerdienst te bepalen.

De 2de optie is gemakkelijker om uit te voeren, maar is ze betrouwbaar?

Er werd overeengekomen dat de 2 methodes toegepast zouden worden op 4 zones (2 FR en 2 NL) om te zien of het eindresultaat verschilt, hoe en waarom. Als het resultaat niet verschilt, zal de eenvoudigste methode gekozen worden om de meerkost te bepalen in alle hulpverleningszones. Hiertoe moet de BVV de nodige tools voor de berekening bezorgen.

De vertegenwoordiger van de BVV informeert de leden dat het een brandweerman is die belast is met de opdracht voor de BVV, omdat een brandweerman ,de auteur van de tool, onlangs met pensioen ging.

Voorts informeert de vertegenwoordiger van de minister de leden dat hij van zijn kant een analyse van de budgetten en rekeningen van de zones zal doen om te kijken of de meerkost van de hervorming gedekt wordt door de federale dotaties.

2.2. Dubbele betaling van de vrijwillige brandweelieden

De vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest geeft aan dat de vakbondsonderhandelingen inzake de wijzigingen van de rechtspositieregeling plaatsvinden in het najaar. Hij voegt eraan toe dat de huidige bepaling inzake de 5 dagen tijdens welke de gemeentelijke medewerkers die als vrijwilliger interveniëren, betaald moeten worden, verschillend geïnterpreteerd wordt van gemeente tot gemeente.

Standpunt van de verschillende betrokken partners:

De vertegenwoordiger van de VVSG herhaalt zijn vraag om de dubbele betaling van de gemeentelijke medewerkers die interveniëren als vrijwilliger te schrappen en om dit te veranderen in onbetaald verlof. Hij geeft aan dat er gelijkheid moet ingesteld worden tussen de vrijwilligers in de openbare sector en de vrijwilligers in de privésector.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen geeft aan dat hij ook de schrapping van de dubbele betaling wil, op vraag van de gemeenten die partners van de hulpverleningszones zijn.

De vertegenwoordiger van de BVV erkent dat het niet om een kwestie van kosten voor de zones gaat, maar om een kwestie van gelijkheid tussen de vrijwilligers.

De vertegenwoordiger van de *Association des pompiers volontaires francophones et germanophones de Belgique* vraagt hoeveel vrijwillige brandweerlieden betrokken zijn bij dit punt en wat de kost voor de gemeenten is.

De vertegenwoordiger van het kabinet herinnert eraan dat de schrapping van de dubbele betaling de vrijwillige brandweerlieden riskeert te ontmoedigen. De huidige reglementering is niet ongunstig voor de hulpverleningszones. Het is normaal dat ze betalen wanneer hun vrijwilligers aanwezig zijn voor een interventie. Het risico als de regel gewijzigd wordt, is dan ook dat we vrijwilligers verliezen.

De vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest geeft aan dat de situatie tussen de privésector en de openbare sector niet te vergelijken is. Verschillen zijn dus zeker gerechtvaardigd.

2.3. Beschikbaarheid van de vrijwillige brandweerlieden

De voorzitter geeft de leden van de commissie feedback over zijn bezoek van 30 juni laatstleden aan de Franse brandweerlieden.

Frankrijk heeft een globale aanpak ingevoerd om vrijwilligerswerk bij de brandweer te begunstigen. Het doel van het bezoek was om deze aanpak te begrijpen om eventueel bepaalde ideeën over te nemen die in België toegepast zouden kunnen worden.

Het doel van Frankrijk is om zijn vrijwillige brandweerlieden aan zich te binden. Dit idee kwam er na de brutale daling van het aantal vrijwillige brandweerlieden in 2001. Na de uitvoering van verschillende maatregelen stijgt het aantal vrijwillige brandweerlieden sinds 2013.

Elke SDIS¹ heeft een bureau dat gewijd is aan de vrijwillige brandweerlieden. De Franse regering heeft een toolbox gecreëerd die een reeks maatregelen voorstelt om de vrijwillige brandweerlieden aan zich te binden en elke SDIS gebruikt de maatregelen die nuttig zijn voor deze dienst.

Er worden bepaalde dingen opgelegd inzake de configuratie van de posten:

- Minder dan 350 interventies per jaar: post met enkel vrijwilligers;
- Minder dan 1.000 interventies per jaar: de post heeft overdag beroepsbrandweerlieden;
- Meer dan 1.000 interventies per jaar: beroepsbrandweerlieden werken in deze post in shiften.

De postchefs hebben veel verantwoordelijkheden.

Het driehoeksoverleg overleg « brandweerman, werkgever, SDIS » is geen aparte maatregel, maar behoort tot de toolbox.

De hoge officieren moeten een opleiding inzake het beheer van de vrijwilligers volgen.

¹ Service départemental d'incendie et de secours

Onder de incentives voor de vrijwilligers, kunnen volgende maatregelen genoemd worden:

- Wanneer een vrijwilliger verhuist en verandert van SDIS, begeleidt de oorspronkelijke SDIS de vrijwilliger bij zijn voortgang en is de nieuwe SDIS verplicht om hem op te nemen als personeelslid.
- Wanneer een vrijwilliger zijn werk verliest, zoekt de SDIS werk voor hem.

Er wordt geen minimale beschikbaarheid geëist. De beschikbaarheid wordt bepaald « op maat ».

Discussie

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen geeft aan dat een maatregel, naar aanleiding van de hervorming, de vrijwilligers aanzet om te vertrekken: het eervol ontslag kan bekomen worden na 20 jaar dienst in plaats van 30 jaar vroeger.

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft aan dat de vergoeding van de Franse vrijwillige brandweerman lager is dan die van de Belgische vrijwillige brandweerman, maar dat de eerste interessantere sociale voordelen geniet.

Vraag of de Franse vrijwillige brandweerman een erkentelijkheidspremie of vakantiegeld krijgt. Dit zal onderzocht worden.

Antwoord van het Franse Ministerie van Binnenlandse Zaken:

Op het einde van de activiteit kan de vrijwillige brandweerman aanspraak maken op een toelage op het einde van zijn dienst als hij meer dan 20 jaar activiteit telt en vanaf 55 jaar.

De toelage, *Prestation de Fidélisation et de Reconnaissance – PFR* genoemd, is van de orde van:

- 450€ voor 20 jaar dienst (tot 24 jaar);
- 900€ voor 25 jaar dienst (tot 29 jaar);
- 1350€ voor 30 jaar dienst (tot 34 jaar);
- 1800€ voor 35 jaar dienst en meer.

Anderzijds heeft de vrijwillige brandweerman in Frankrijk geen vakantiegeld omdat hij enkel vergoed wordt als hij activiteiten uitvoert als vrijwillige brandweerman.

In Frankrijk heeft de vrijwillige brandweerman recht op vergoedingen die enkel verband houden met zijn activiteiten als vrijwillige brandweerman. Er zijn geen andere financiële voordelen voorzien, noch sociale toelagen, behalve in geval van een ziekte die opgelopen werd tijdens de dienst.

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft ook aan dat de werkgevers bepaalde voordelen ontvangen zoals een vermindering van de vennootschapsbelasting, een vermindering van hun verzekeringspremie, enz.

De vertegenwoordiger van de BVV geeft aan dat het om zeer interessante ideeën gaat, maar dat een geïntegreerde aanpak nodig is met alle betrokken actoren: de FOD Binnenlandse Zaken, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de gemeenten, de gewesten, enz. Hij voegt eraan toe dat de demografie in Frankrijk anders is dan die in België: het is er moeilijker om jonge mensen te vinden op het platteland. Er zijn ook veel valse vrijwilligers, want ze zijn 24u van wacht.

De voorzitter geeft aan dat bepaalde personen voor de SDIS werken zonder dat ze operationele leden zijn. Het gaat om specifieke adviseurs, zoals een expert in het nucleair domein.

De voorzitter meldt dat hij in eerste instantie een visietekst zal opstellen die in de commissie besproken zal worden. De maatregelen die deze visietekst in praktijk zullen zetten, worden in tweede instantie uitgewerkt.

2.4. De verplichting van de voortgezette en permanente opleiding voor de beroepsbrandweerlieden in één zone en die vrijwilliger zijn in een andere zone

De WG VTO is belast met dit dossier. Dit is lopende.

2.5. De operationaliteitspremie in geval van reffectatie op vrijwillige vraag en op het einde van de loopbaan

Uit de rondvraag bij de zones « hoeveel vraag is er naar reffectatie op vrijwillig verzoek? » blijkt het volgende:

- Waalse zones: nog geen vraag gehad

- Vlaamse zones: 15 zones van de 20 hebben geantwoord op 28/06/2016:

*3 vragen in Antwerpen 1

*1 vraag in Midwest (WVL)

Dit probleem betreft een zeer beperkt aantal personen. De voorzitter stelt dan ook voor om de oplossing uit te stellen tot er verduidelijking komt in het pensioendossier. Hij geeft aan dat de pensioencommissie de 4 criteria vastgelegd heeft die toelaten om een beroep als zwaar beroep te beschouwen. Er is echter geen verband met de beroepen die genieten van gunstigere tantièmes. De discussie gaat verder.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen vraagt of er in dit kader geen debat gelanceerd moet worden over het pensioen van de vrijwillige brandweerlieden. De voorzitter zal informeren bij de persoon die belast is met het pensioendossier op het kabinet.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen vraagt om de situatie in de andere Europese landen te analyseren op dit vlak. Hij geeft zo aan dat in Nederland de beroepsbrandweerman gereffecteerd kan worden naar een administratieve loopbaan na 25 jaar loopbaan.

De vertegenwoordiger van de BVV geeft aan dat zijn organisatie verschillende oplossingen bestudeerd heeft voor dit probleem. Hij zal de documenten opsturen.

2.6. Actualisering van de FAQ

De site laat niet toe om een RSS-flux te creëren die toelaat om de wijzigingen te volgen die aan de pagina 'Hervorming' aangebracht worden.

Er wordt een alternatief voorgesteld: informeren over de actualisering door een alarm te creëren via Twitter.

De leden van de commissie aanvaarden dit voorstel.

3. Inspectie van de hulpverleningszones

Een inspecteur geeft de stand van zaken van de goedkeuring van bepaalde documenten door de zoneraad en een samenvatting van de inspecties die die plaatsvonden in de zones sinds hun oprichting.

Synthese van de presentatie

De aanleiding tot het houden van de bezoeken werd toegelicht aan de hulpverleningszones (HVZ), waarbij de inspectie optrad vanuit zijn ondersteunende rol die hen werd toegewezen, gezien het gewijzigde brandweerlandschap.

Het uitgangspunt van de bezoeken en de centrale vraagstelling bestond er in om een stand van zaken op te maken van de situatie na één jaar van hervorming, waarbij vooral aandacht werd besteed aan drie hoofdclusters, die werden onderverdeeld in respectievelijk; 'Bedrijfsvoering, 'Management' en 'Veiligheidsketen'.

Bedrijfsvoering

Belangrijkste vaststellingen

De uitbouw van de organisatiestructuur en overgang naar een zelfstandige entiteit verliep eerder moeizaam. Factoren die een rol speelden waren onder meer een tekort aan administratieve ondersteuning evenals de noodzakelijke implementatie en harmonisering van de lokale regelgeving versus nieuwe regelgeving.

Hoewel een transparant en objectief communicatiebeleid een hoeksteen vormt en een cruciaal element is binnen de context van een veranderingsmanagement, werd vastgesteld dat dit in verschillende HVZ in grote mate werd onderschat en/of dat er te weinig aandacht werd aan besteed. Als reden werd veelal tijdsgebrek (én visie) ingeroepen. Ter zake werd gewezen op de MO in verband met de informatiecomités en werd de aandacht gevestigd op de noodzaak tot een vlotte communicatie ("top down").

Een duidelijk uitgebouwd beleid betreffende welzijn op het werk bevond zich in diverse HVZ nog in een prematuur stadium of was vrijwel geheel ontbrekend. Ook de invulling van een preventieadviseur (niv. A) blijkt een knelpunt en hoewel sommige zones al beschikken over een globaal preventieplan laat de implementatie van jaaractieplannen nog (te lang) op zich wachten in samenhang met een falende informatiedoorstroming vanuit de posten.

Management

In een aantal zones werd nog geen meerjarenbeleidsplan (MJB) opgesteld of werd het nog niet goedgekeurd (gekoppeld aan een - soms ontbrekende of niet realistische –risicoanalyse).

Als argumenten werden hoofdzakelijk een tijdsgebrek ingeroepen alsook een manco aan (personele) capaciteit. Ook noodzakelijke (beleids-) keuzes en goedkeuring ervan (vooral met betrekking met financiële aspecten) binnen de zoneraad werden ervaren als ontoereikend.

Idem wat betreft de goedkeuring van de personeelsplannen.

Veiligheidsketen

De overgang van een repressieve naar proactieve invalshoek binnen de brandweer evenals een goed gestructureerde preventiepolitiek verliep niet overal vlot zeker met betrekking tot VIP en Technische brandpreventie en BPA.

Als factoren werden capaciteitsgebrek en een gebrek aan bovenzonale structuur ingeroepen.

De implementatie van een zonaal oefenbeleid, de problematiek rond EVAL, de (beweerde) gebrekkige medewerking van de brandweerscholen en de geciteerde werklast werden als risicofactoren geponeerd.

Tenslotte kon een relatief positieve tendens worden geconstateerd inzake een geëvolueerd zonaal beleid houdende de uitvoering van een zonale dispatching/alarmering en interventies, die weliswaar binnen bepaalde HVZ, nog verder dienen te worden verfijnd.

Vanuit de inspectie werd (en wordt) getracht om waar mogelijk een antwoord te verschaffen op of een oplossing aan te reiken voor bestaande problematieken, reglementering en op een hoger niveau het wettelijk kader toe te lichten (bijv reparatie kb's).

Discussie

De leden van de commissie worden geïnformeerd dat de rekrutering van een 2de Franstalige inspecteur nog niet afgerond is. Niemand heeft zich kandidaat gesteld bij de 2 rekruteringsprocedures via mobiliteit.

Op vraag van de vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen om de zoneraden te informeren, wordt geantwoord dat het verslag naar de zonevoorzitters gestuurd zal worden voor eventuele opmerkingen. Vervolgens zal het eventueel aangepaste verslag doorgestuurd worden naar de gemeenteraden van de gemeenten waaruit elke zone bestaat.

De vertegenwoordiger van het kabinet wil het percentage van de meerjarenbeleidsplannen kennen dat opgesteld is, maar nog niet goedgekeurd is in de zones.

De vertegenwoordiger van de *Commission des commandants de zone francophones et germanophones* geeft aan dat bepaalde documenten teveel nodeloze herhalingen bevatten. Hierover moet nagedacht worden. Hij meldt overigens dat 45% van de zones een arbeidsreglement goedgekeurd heeft. Kan het verspreid worden?

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft aan dat bepaalde zones niet willen delen. Een oplossing kan zijn om de vragende zones te verwijzen naar de betrokken zones.

De vertegenwoordiger van de BVV informeert over het bestaan van een gemeenschappelijk platform voor de Vlaamse zones dat de te delen documenten bevat. Hij stelt voor om de Waalse zones en de FOD Binnenlandse Zaken toegang te geven.

4. Brief van het raadgevend comité van gebruikers van Astrid na de aanslagen van 22 maart in Brussel

De vertegenwoordiger van de ADCV geeft het antwoord van haar collega die BIZA in het Raadgevend Comité vertegenwoordigt: in het Raadgevend Comité zijn alle disciplines vertegenwoordigd en voor deze brief was de afspraak dat elke discipline zou zorgen voor de verspreiding.

Voor de brandweerzones en de eenheden van de Civiele Bescherming heeft BIZA hen de adressenlijsten bezorgd.

Normaal gezien heeft ASTRID ook de gouverneurs aangeschreven. Als de andere disciplines niets gehad hebben, is dat de verantwoordelijkheid van hun vertegenwoordigers in het Raadgevend Comité.

Dezelfde raadgevingen werden ook opgenomen in de “#NewsletterVeiligheid nr. 48 - 21 april 2016”.

In het Raadgevend Comité werd de Nederlandstalige brandweer vertegenwoordigd door kol. met als plaatsvervanger . Sinds het pensioen van Kol, ondertussen toch al een jaar geleden, is de h vertegenwoordiger van de brandweer. Ondanks meerdere vragen heeft het BVV nog steeds geen plaatsvervangend lid aangeduid.

Discussie

Het op de agenda plaatsen van dit punt is in feite een emotionele reactie na een persartikel. Er blijkt dat er enkel een communicatieprobleem was.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen stelt zich vragen over de toekomst van de nv Astrid voor de hulpdiensten. Het betreft een dure onderneming die talrijke pannes kent, vooral bij de paging. Andere Europese landen hebben gekozen om met de klassieke operatoren te werken. Het zou goed zijn om deze piste te overwegen.

De voorzitter zal informeren bij zijn collega en zal dan verslag uitbrengen aan de leden van de commissie.

5. Dienstkledij van de brandweerlieden

Voorstelling van de problematiek door de Juridische Directie van de ADCV

Tijdens de vergadering van het strategische comité hebben de zonecommandanten al de wens uitgedrukt dat deze opdracht vernieuwd wordt om een onderbreking na de huidige opdracht te vermijden en dit werd toegevoegd aan de te lanceren opdrachten. Half september vindt een vergadering plaats met de logistieke coördinatoren om de leden van de werkgroep te bepalen die belast worden met de voorbereiding van het technisch aspect van deze opdracht.

Het probleem is om de technische nota binnen de termijn te kunnen herdoen, omwille van volgende redenen:

- gelet op het door Cerbul ingediende patent op het model, moet men vanuit juridisch oogpunt de impact van dit patent kennen en wat er mogelijk is om te handelen zonder monopolie te creëren. Er werd contact opgenomen met een dienst van de FOD Economie die gespecialiseerd is in deze materie. De Belgische Dienst voor de Intellectuele Eigendom heeft dit begin mei aan zijn juridische dienst bezorgd. JUR wacht op hun analyse.

- de beschikbaarheid van de ingenieurs van MAT die geen kennis van textiel hebben en die dus een opleiding moeten krijgen in dit domein.

Dus samengevat: Mat doet deze opdracht over. Het maximum wordt gedaan, maar gezien de huidige omstandigheden is er geen garantie dat men de opdracht onmiddellijk na de huidige opdracht kan openen.

Discussie

De vertegenwoordiger van de BVV wil dat deze les onthouden wordt voor de toekomst: er moet vermeden worden dat een firma een kledij die of ander materieel dat het voorwerp van een overheidsopdracht voor de hulpdiensten uitmaakt, beschermt.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen herinnert eraan dat deze opdracht vanaf het begin moeilijkheden gekend heeft. Hij vraagt zich af of deze kledij een protocollair aspect kan hebben en dus gebruikt kan worden tijdens ceremonies en of er ook PBM-aspecten in aanmerking genomen moeten worden.

6. Brevet directeur CP-OPS en assessment

Naar aanleiding van de wijziging van het koninklijk besluit van 16/02/2006 betreffende de nood- en interventieplannen door het koninklijk besluit van 10 juni 2014 tot bepaling van de opdrachten en taken van civiele veiligheid, zal de functie van Dir-CP-Ops in de toekomst worden « *waargenomen door de officier met de hoogste graad van de hulpverleningszone op wiens grondgebied de interventie plaatsvindt en die aanwezig is op de plaats van de interventie, die houder is van het brevet van OFF 3 door Ons bepaald en die beschikt over een bekwaamheidsattest Dir-CP-Ops, uitgereikt volgens de voorwaarden en de modaliteiten bepaald door de Minister van Binnenlandse zaken* ». Dit bekwaamheidsattest is het voorwerp van een assessment.

De BVV vraagt dat de functie niet langer verbonden wordt met een graad en dat ze hernoemd wordt.

Discussie

De voorzitter merkt op dat deze functie veel moeilijker is dan sommigen denken. Omwille van het belang ervan, is het nodig dat ze het voorwerp van een specialisatie is.

De vertegenwoordiger van de gouverneur van Henegouwen vraagt of elke zone moet beschikken over een officier die geslaagd is voor het assessment en wat er gebeurt als een zone niet over een dergelijke officier beschikt.

Er wordt geantwoord dat de zone in kwestie beroep moet doen op een andere zone.

De voorzitter voegt eraan toe dat de opleiding ook open zal staan voor de andere disciplines.

De vertegenwoordiger van de *Commission des commandants de zone francophones et germanophones* geeft aan dat in Waals-Brabant het doel is dat de andere disciplines deze opleiding ook hebben.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen vraagt dat de functie neutraal is vanuit het oogpunt van de discipline en dat een wachttol ingesteld wordt. Hij voegt eraan toe dat de bijzondere nood- en interventieplannen (BNIP) en de bijhorende omzendbrieven aangepast moeten worden. Hij herinnert eraan dat de noodplannen ook andere functies voorzien dan die van Dir-CP-Ops.

Uit de discussie volgt dat het assessment behouden moet blijven omwille van het belang van deze functie.

7. Koninklijk besluit van 1 mei 2016 tot vaststelling van het nationaal noodplan betreffende de aanpak van een terroristische gijzelneming of terroristische aanslag

De voorzitter informeert de leden van de commissie dat de leden van het kabinet die belast zijn met de civiele veiligheid niet betrokken werden bij de opstelling van dit besluit. De basistekst, opgesteld door Justitie en de FOD BIZA, bestond al tijdens de aanslagen van 22 maart 2016, maar was nog niet goedgekeurd. Het zal echter herwerkt worden.

De vertegenwoordiger van de gouverneur van Antwerpen geeft aan dat de gouverneurs pas geïnformeerd werden over het KB op 11 mei 2016, na de ondertekening ervan. Ze hebben hun niet-akkoord over deze tekst geformuleerd.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen geeft aan dat de situatie bedoeld door het KB van 1 mei 2016 geregeld had kunnen worden in het kader van het KB noodplanning.

8. Stand van zaken van het OKB zonecommandant

Het OKB werd goedgekeurd door de ministerraad en ligt momenteel voor advies voor aan de Raad van State. Dit advies wordt verwacht in augustus.

De vertegenwoordiger van het kabinet meldt aan de leden dat het diploma van niveau A niet vereist is voor de kandidaten, maar dat ze moeten slagen voor een assessment van niveau A. Wat de ervaring betreft, moeten de kandidaten een nuttige ervaring hebben in een operationele functie binnen de civiele veiligheid en 5 jaar ervaring hebben in een managementfunctie.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB vat samen: concreet moet men kapitein zijn (niet-stagedoend) met een managementervaring van minstens 5 jaar. Hij betreurt dat enkel voor de brandweerlieden de vereiste van het diploma van niveau A geschrapt worden.

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft aan dat de minister van Ambtenarenzaken zijn akkoord gegeven heeft over het tekstontwerp dat op één lijn zit met het regeerakkoord.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen vraagt dat de schrapping van de vereiste van niveau A ook toegepast wordt in de andere diensten (politie, Civiele Bescherming, defensie), anders moet ze herzien worden.

De vertegenwoordiger van het kabinet schetst de context: het nieuwe besluit zonecommandant werd nodig gemaakt door de nietigverklaring van het oorspronkelijke besluit door de Raad van State. Op het moment van de nietigverklaring was slechts een derde van de zonecommandanten benoemd. In het kader van het nieuwe besluit werd rekening gehouden met het regeerakkoord dat intussen goedgekeurd was.

De vertegenwoordiger van de BVV vraagt of het niet mogelijk is om als voorwaarde toe te voegen dat men ingenieur of jurist moet zijn. De vertegenwoordiger van de FRCSPB vraagt of de toegangsvoorwaarden tot het FGA gewijzigd zullen worden.

De vertegenwoordiger van het kabinet antwoordt dat het feit dat men beschikt over een diploma van niveau A toelaat om direct gerekruteerd te worden als kapitein. Maar een persoon kan ook kapitein worden wanneer men gestart is als brandweerman. Hij noemt een ander idee van de minister: het feit om de rekrutering in de graad van sergeant toelaten voor de houders van een diploma van niveau B.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB herinnert eraan dat het doel van de hervorming was om te beschikken over onderofficieren met terreinervaring. De rekrutering in de graad van sergeant laat niet toe om aan deze doelstelling tegemoet te komen.

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft aan dat dit gebeurt bij de politie. Hij geeft toe dat er waarschijnlijk een langere opleiding nodig zal zijn voor de zo gerekruteerde sergeanten, maar dat dit toelaat om bepaalde problemen op te lossen zoals in Waver waar de korporaals niet bevorderd willen worden om hun oude statuut niet te verliezen.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB is niet tegen dit idee gekant, maar meent dat het KCCE klaar moet zijn voor de rekrutering en de opleidingen.

De voorzitter geeft aan dat de grote lijnen eerst uitgewerkt zullen worden en dan volgen de uitvoeringsmaatregelen.

De vertegenwoordiger van de *Commission des commandants de zone francophones et germanophones* vindt ook dat het een goed idee is. Hij verwijst naar de andere Europese landen die over scholen beschikken voor officieren en onderofficieren. Hij meent dat het erop aan komt om de opleiding op nationaal niveau te organiseren en om geen bezoldigde stages van 2 à 3 jaar op te leggen aan de zones om hun officieren en onderofficieren op te leiden.

Op de vraag over de impact van de toepassing van deze rekruteringspiste in de graad van sergeant op de instelling van de sociale bevorderingsproeven, wordt geantwoord dat in de huidige situatie deze twee pistes uitgewerkt moeten worden. De vertegenwoordiger van het kabinet voegt eraan toe dat het 2de reparatiebesluit statuut zou klaar moeten zijn in de loop van 2017.

De vertegenwoordigers van de BVV en de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen herinneren eraan dat ze al akkoord waren in 2013 met een rekrutering op het niveau onderofficier.

9. KB van 18 november 2015 – concrete inhoud van aanvullende opleidingsuren

De vertegenwoordiger van het KCCE geeft aan dat de syllabi tot en met de cursus MO2 beschikbaar zijn. Nu moeten de brandweerscholen hun werk doen.

De vertegenwoordiger van de BVV geeft aan dat alle materie effectief bestaat, behalve de cursus gevaarlijke stoffen in MO1, maar deze zou ook in orde zijn tegen het einde van de zomer. Hij meldt nog dat er niettemin een hele reeks hiaten in de cursussen is. Hij zal de lijst aan het KCCE bezorgen.

Er wordt herinnerd dat de huidige cursussen een pilootversie zijn, opgesteld door individuele personen en niet door werkgroepen. Een definitieve versie zal uitgewerkt worden op basis van de opmerkingen van de partners.

De vertegenwoordiger van de raad van zonecommandanten Vlaanderen maakt van de gelegenheid gebruik om te vragen dat er meer verantwoordelijkheid gegeven wordt aan de hulpverleningszones inzake de opleiding en de bijhorende financiering.

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft aan dat er een studie gerealiseerd zal worden naar de kost van de opleidingen. Hij herinnert eraan dat het belangrijk is dat de zones hun noden communiceren aan de scholen, op basis van hun meerjarenbeleidsplan, personeelsplan en opleidingsplan.

10. De vervanging van de burgemeesters tijdens de vergaderingen van de zoneraad

De vertegenwoordiger van het kabinet herinnert eraan dat in de gemeenten, de vervanging van de burgemeester enkel mogelijk is wanneer deze echt afwezig is. Anders ontstaat er een probleem inzake de verdeling van bevoegdheden.

Als de burgemeester zich wil laten vervangen in de zoneraad omdat hij op hetzelfde moment andere vergaderingen heeft, impliceert dit dat de brandbestrijding minder belangrijk is voor hem. Er is ook het risico dat hij zich tijdens de volgende vergadering achter zijn afwezigheid verschuilt.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen meent dat men de burgemeesters vaker op elektronische manier zou moeten laten werken.

De vertegenwoordiger van de gouverneur van Henegouwen geeft aan dat deze laatste regelmatig de burgemeesters herinnert aan het belang om deel te nemen aan de vergaderingen van de zoneraad.

De vertegenwoordiger van de VVSG is akkoord en geeft mee dat zijn organisatie de burgemeesters ook zal adviseren om vaker deel te nemen aan de zoneraden. De VVSG zal haar standpunt in september officieel overmaken aan de zones.

11. De toekomst van de Civiele Bescherming: stand van zaken

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft aan dat rekening houdend met het feit dat er enerzijds gewerkt moet worden met een gesloten enveloppe en dat anderzijds het statuut van de agenten van de CB gelijkgesteld moet worden met dat van de brandweer, is het enkel mogelijk om 2 CB-posten te behouden. Er werd een berekening gemaakt om 4 posten of 2 + 2 posten te behouden. Maar de enige budgettaire uitvoerbare oplossing bleek die met 2 posten te zijn.

De minister heeft een voorstel gedaan dat momenteel besproken worden met zijn collega's tijdens bilaterale vergaderingen. Het zal vervolgens voorgesteld worden in de kern, en dan de ministerraad.

Wat de timing betreft: er is voorzien om een beslissing van de kern te hebben voor 21 juli om snel te kunnen communiceren naar het betrokken personeel.

Wat de reglementaire teksten betreft: er moet een koninklijk besluit inzake de taakverdeling en een koninklijk besluit inzake de locatie van de eenheden van de CB goedgekeurd worden, maar niet inzake de criteria voor deze locatie.

12. Dringende geneeskundige hulp: stand van zaken

Omwille van de afwezigheid van de vertegenwoordiger van de minister van Volksgezondheid wordt dit punt uitgesteld.

13. Varia

13.1. De niet-dringende oproepen naar de 112

Mededeling door een vertegenwoordiger van de ADCV, Directie 112:

Bij noodweerwaarschuwingen voor stormen, hevige wind of overvloedige regenval, worden de Centra 112/100 geconfronteerd met een grote oproeplast gedurende meerdere uren. De Belgische bevolking die weinig gesensibiliseerd is inzake de adequate oproepen naar de hulpdiensten, gebruikt immers massaal het nummer 112 voor niet-dringende of niet-prioritaire interventieverzoeken van de hulpdiensten van de civiele veiligheid.

Concreet gaat het om oproepen voor ondergelopen kelders of woningen, op de weg of in de tuin gevallen takken, losgerukte dakpannen of ondergelopen of modderige wegen. In de meerderheid van deze situaties staat er geen leven op het spel. Hoewel het om een zorgwekkende situatie gaat voor de burger, is het onmogelijk dat de hulpdiensten prioritair interveniëren voor elke individuele situatie, zeker als meerdere straten of gemeenten getroffen zijn door de situatie.

De consequenties van deze oproeplast voor de Centra 112/100 zijn veelvoudig:

- De SLA 'aanname' kan niet gerespecteerd worden, wat een lange wachttijd teweegbrengt met het risico dat de beller inhaakt en enkele minuten later terugbelt, waardoor hij weer onderaan de wachtlijst komt;
- De binnenkomende lijnen zijn verzadigd, wat zorgt voor het verlies van een aantal oproepen;
- De behandelingskwaliteit van de oproepen is minder goed;
- De behandeling van de noodoproepen voor de civiele veiligheid of de dringende geneeskundige hulp wordt vertraagd of deze oproepen worden niet ten laste genomen als ze verloren gingen of als de beller inhaakte.

Zelfs door de oproepcentrales te versterken met personeel tijdens deze noodweerwaarschuwingen blijft de oproeplast te hoog. Recent deed zich een incident voor in Oost-Vlaanderen waarbij een persoon de 112 niet kon bereiken tijdens een storm en overleden is. Bij normale weersomstandigheden krijgt het centrum 100-112 van Gent 80 oproepen tussen 18u en 23u, terwijl het aantal oproepen tijdens de storm van juni in kwestie opliep tot 750.

Daarom werden de zones gevraagd welke andere communicatiemiddelen ze hebben dan via de centra 100-112.

Naar aanleiding van deze vraag werd voorgesteld om de centra 100-112 te ontlasten via een ander callcenter, dat een kort nummer met 4 cijfers beginnend met 17 heeft. De besprekingen zijn lopende en dit nummer zou operationeel moeten zijn tegen augustus.

Een andere te nemen maatregel is de wijziging van het wachtbericht om de bevolking te informeren dat ze het nummer 17xx moet bellen bij slecht weer. Dit nummer is enkel geactiveerd bij een noodweerwaarschuwing.

Een 3de maatregel zal het lanceren van een webportaal zijn dat het callcenter 17xx zal toelaten om de interventievragen te coderen en de zones om deze vragen te raadplegen. In eerste instantie zal het gaan om een Excel-bestand, later xml. De zones zullen de toegangsgegevens tot de website krijgen om de vragen te bekijken.

Discussie

De vertegenwoordiger van de *Commission des commandants de zone francophones et germanophones* vraagt om het perscommuniqué op de site van de ADCV dat de burger aanraadt om de zones rechtstreeks te bellen, te corrigeren.

De vertegenwoordiger van de ADCV antwoordt dat de aan de burgers mee te geven boodschap ingewikkeld is omdat de 112 niet het juiste nummer is.

De vertegenwoordiger van het kabinet geeft aan dat de minister, naar aanleiding van het incident in Gent, opdracht gegeven heeft aan de Directie 112 om tegen de zomer een oplossing te zoeken. De minister wil het uniek noodnummer 112 behouden.

Om eventuele pannes te verhelpen die een of ander centrum 100-112 zouden treffen, is voorzien om tegen 2018-2019 alle centra 100-112 van het land te verbinden. Hierdoor kunnen ze als netwerk werken en gegevens uitwisselen. Hiertoe wordt een werkgroep opgericht waarvan de samenstelling volgende week wordt vastgelegd.

13.2. De vakbondspremie en de vrijwillige brandweerlieden

Mededeling door de vertegenwoordigster van de ADCV, Juridische Directie:

We kregen een vraag van 2 Waalse zones of ze de formulieren voor de vakbondspremie ook naar de vrijwillige brandweerlieden en vrijwillige ambulanciers niet-brandweerman moesten sturen. De vakbond drong hierop aan.

Om zicht te krijgen op wat de zones gedaan hebben met de formulieren, werd op 6/6 een mail gestuurd naar alle zones.

Binnenlandse Zaken onderzoekt het dossier nog, in samenwerking met de Kanselarij van de 1^e Minister (bevoegd voor de materie van de vakbondspremie). In afwachting moeten de zones niks doen.

De volgende vergadering van de Begeleidingscommissie wordt vastgelegd op woensdag 12 oktober 2016 om 10u.